

Aterratge autònom d'aeronaus d'ala fixa basat en visió

Narcís Nogué Bonet

Introducció— Com indica el títol, el meu Treball de Final de Grau consisteix a crear un sistema de control autònom que sigui capaç d'aterrar un avió en una pista d'aterratge utilitzant únicament una càmera i altres sensors bàsics com acceleròmetres i giroscopis. Actualment la majoria de sistemes d'aterratge autònom necessiten modificacions substancials de la pista d'aterratge per instal·lar un sistema ILS (Instrument Landing System), dissenyat per permetre a una aeronau aterrar de nit o en baixa visibilitat. Tot i això, hi ha un subgrup important dels aeroports que segueixen les normes VFR (Visual Flight Rules), on només es pot aterrar de dia i quan la visibilitat sigui suficient, ja que l'única informació que té el pilot és el contacte visual directe de la pista d'aterratge. La majoria d'aeroports petits, aeròdroms i pistes de muntanya cauen en aquesta categoria, i per tant l'aterratge autònom per mètodes convencionals hi és de moment impossible. La solució que proposo deriva directament d'aquesta restricció: si la majoria de pistes d'aterratge estan pensades i dissenyades per a vol visual, un sistema d'aterratge autònom ha de ser capaç d'aterrar de forma purament visual, i sense confiar en cap input des de la pista d'aterratge, per a poder-se considerar plenament autònom i genèric.

2 ESTAT DE L'ART

1 OBJECTIUS

PER la naturalesa del projecte, els objectius del meu Treball de Final de Grau poden augmentar en complexitat molt ràpidament, i per tant els dividiré en dues seccions: els objectius necessaris per tenir un MVP (Minimum Viable Product), i la resta d'objectius opcionals per seguir expandint el projecte més enllà.

Objectius per a un MVP:

- Dissenyar i implementar un algoritme de control capaç d'aterrar un avió model si sap on és la pista d'aterratge.
- Dissenyar una simulació prou acurada d'un cas genèric d'aterratge, sobre la qual poder provar els algorismes de control i de detecció de la pista.
- Dissenyar i implementar una xarxa neuronal capaç de reconèixer qualsevol pista d'aterratge sobre la qual hagi estat entrenada directament.

Objectius addicionals:

- Construir un avió model capaç d'aterrar de forma autònoma a una pista d'aterratge.
- Dissenyar i implementar una xarxa neuronal capaç de reconèixer qualsevol pista d'aterratge que no hagi vist prèviament.

• E-mail de contacte: nnogue4@gmail.com

• Menció realitzada: Computació

• Treball tutoritzat per: Felipe Lumbreras Ruiz (Department of Computer Science)

• Curs 2020/21

En la introducció ja he parlat una mica de com funciona l'aterratge autònom avui en dia, en aquesta secció entraré més en detall sobre els sistemes ILS i donaré una ullada a altres projectes similars al meu i com han resolt els problemes que se'm presenten.

2.1 El sistema ILS

El sistema ILS (Sauta, Shatrakov, Shatrakov, & Zavalishin, 2019), anomenat Instrument Landing System o Sistema d'Aterratge Instrumental es considera un sistema d'ajuda per als pilots en situacions de baixa visibilitat, i només algunes categories d'ILS permeten aterratge automàtic a través d'un sistema Autoland. Els sistemes ILS es poden classificar en tres categories: CAT I, CAT II i CAT III, en funció de la precisió que proporcionen en el posicionament de l'aeronau, i només les categories II i III es consideren suficients per a aterratges automàtics.

Pel que fa al funcionament, un ILS consisteix en dos transmissors de ràdio situats a la pista d'aterratge. Un és el localitzador o *localizer* (LOC), que indiquen la direcció de la pista (en la figura 1 es mostren la pista i la senyal de ràdio vistes des de sobre).

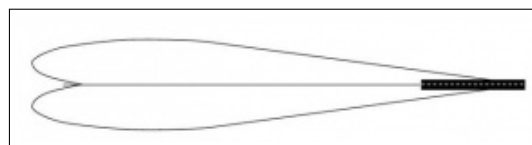

Fig. 1: Ràdio localitzador ILS

L'altra ràdio és la de pendent de descens o *Glide-Scope* (GS), que permet a l'aeronau controlar la ràtio de descens durant l'aproximació. (la figura 2 mostra la pista d'aterratge i la senyal de ràdio vistes de perfil).

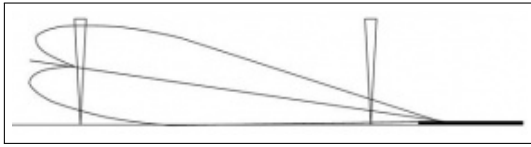

Fig. 2: Ràdio Glide-Scope ILS

El sistema ILS funciona bé i és molt robust, però necessita que les antenes de ràdio a la pista estiguin instal·lades i funcionin correctament, i avui en dia només els aeroports i aeròdroms amb més trànsit solen tenir aquest sistema, les pistes més petites i els aeròdroms en llocs remots solen quedar fora de l'equació pel que fa a aterratges amb ILS.

3 DESENVOLUPAMENT

He actualitzat el diagrama de Gantt (figura 3) per mostrar el progrés del projecte fins al moment, i s'hi pot veure que les tasques de la 1 a la 6 estan completades. Tenint en compte que les tasques entre la 1 i la 5 representen el desenvolupament complet del meu Minimum Viable Product tal i com està estipulat en els meus objectius, considero que el meu progrés en les últimes setmanes ha estat molt adequat i que el meu TFG es podria donar per finalitzat en el seu estat actual de forma satisfactòria, si així fos necessari.

En les pròximes seccions detallaré el progrés que he fet fins al moment. En aquells punts que ja vaig comentar en l'informe actualitzaré la informació on sigui necessari, i afegiré els punts nous que he desenvolupat desde llavors.

3.1 Tasca 2: Investigar possibles solucions

Al principi del projecte es van plantejar varis models d'aprenentatge per a la detecció de la pista, i sobretot se'n van discutir més en profunditat tres:

- Detectors de característiques de l'estil de Sift o Surf (Khan, McCane, & Wyvill, 2011), són molt ràpids però tenen dificultats detectant característiques complexes en totes les condicions possibles.
- Detectors de segmentació semàntica, principalment U-Net (Ronneberger, Fischer, & Brox, 2015), pot ser més lent però és flexible i pot donar prediccions fiables en entorns molt complexos.
- Entrenament End-to-End (Bojarski et al., 2016), on la intenció és que una sola xarxa neuronal resolgui el problema de visió i el de control alhora. Pot donar molt bons resultats però és més difícil d'entrenar correctament.

Finalment he continuat el projecte amb un detector de segmentació semàntica, que consisteix en una

xarxa neuronal que rep com a input una imatge i retorna una màscara que separa les parts de la imatge que són pista d'aterratge i les que no ho són (figura 4).

3.2 Tasca 3: Implementar la solució escollida

Aquest apartat és el que ha vist més progrés en les últimes setmanes. Un cop escollit el model d'entrenament em calia trobar una forma de generar la gran quantitat d'imatges requerides per a entrenar un model de segmentació semàntica. Volia un sistema d'aprenentatge no supervisat que pogués generar models i datasets d'inici a fi sense input humà, perquè el temps que tinc és limitat i no em puc dedicar a anotar imatges, i perquè l'escalabilitat d'un sistema no supervisat és molt més senzilla i directa.

He montat un sistema que genera homografies d'imatges satèl·lit per generar una sensació de perspectiva que considero que serà suficient per entrenar un model, i només necessita les coordenades de les quatre cantonades de la pista d'aterratge per fer-ho (de l'estil de les imatges en la figura 4). I com que conec les coordenades de la pista d'aterratge i les seves cantonades puc generar la màscara automàticament també.

Un cop tinc la imatge del terreny generada he afegit un procés que distorsiona la imatge només a la part que correspon al terra, amb la intenció d'evitar que una xarxa neuronal pogués aprendre a reconèixer les homografies de les pistes utilitzades en el dataset, i d'aquesta manera evitar l'overfitting de la xarxa. Afegir aquest pas ha donat molt bons resultats i les xarxes que he pogut entrenar generalitzen molt millor quan es troben amb imatges del món real.

Tot i així, només puc generar una imatge cada 2 segons més o menys, ja que cada imatge fa unes 100 crides asíncrones al servei d'imatges satèl·lit i estic limitat pel major temps de resposta, per tant també he implementat un sistema d'augmentació de dades que fa zoom en diferents posicions de cada imatge i extreu unes 120 imatges noves per a cada imatge original.

Un cop s'han generat les imatges es passen automàticament per l'entrenament de la xarxa neuronal, amb resultats adequats al punt de progrés en que em trobo actualment (figura 5).

En les últimes setmanes he experimentat amb models que puguin reconèixer el cel i la pista, en comptes de només la pista, amb resultats que no han estat ben bé els esperats. Els models funcionen bé, però no queda clar encara que aportin millora respecte els models que detecten només la pista, i per l'arquitectura i algorisme de control que he implementat no és necessària la detecció del cel.

Tot l'entrenament l'he fet en Google Colab perquè m'ha donat millors resultats, així que el codi a Github no està sempre actualitzat. Es pot veure el codi més recent en el que estic treballant [aquí](#).

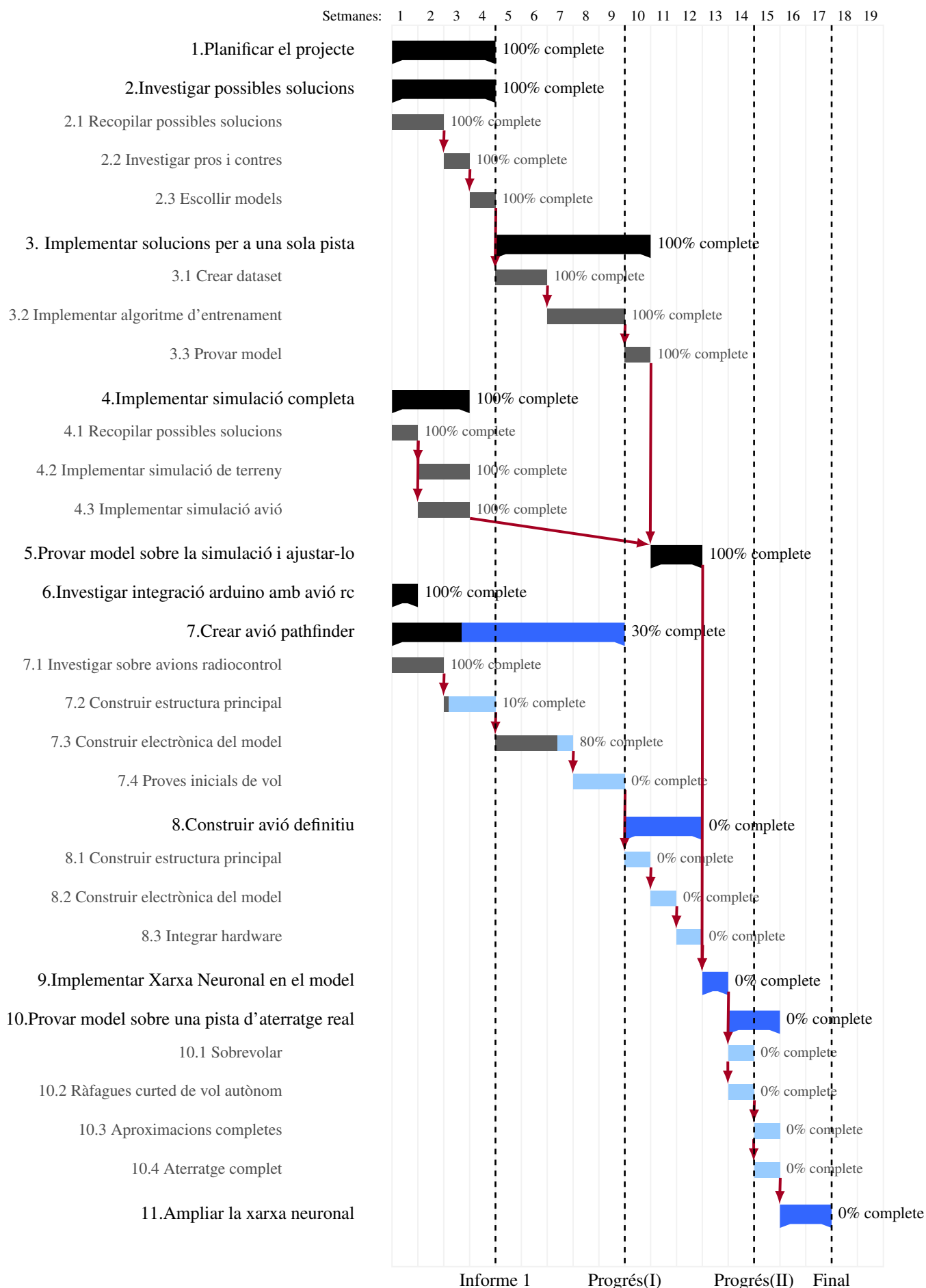

Fig. 3: Diagrama de Gantt del projecte

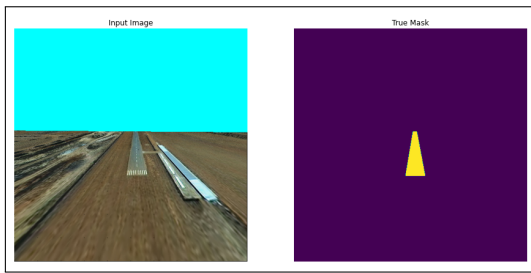

Fig. 4: Exemple d'una imatge i la predicció esperada

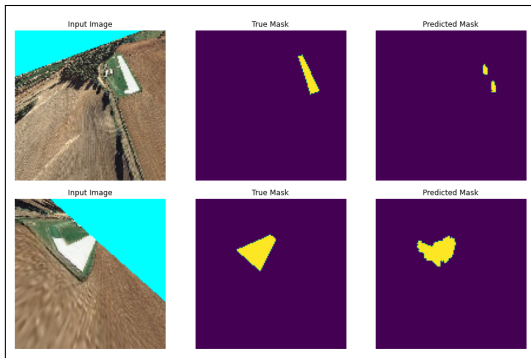

Fig. 5: Dues imatges, les seves prediccions esperades i les prediccions reals

3.3 Tasca 4: Implementar una simulació completa

Per a aquesta tasca vaig decidir utilitzar el motor de creació de videojocs Unity per a fer la simulació d'un avió, un terreny i una pista d'aterratge (figura 6). També vaig implementar un motor físic per a simular el moviment de l'avió segons la posició de les seves vèrtexs de control.

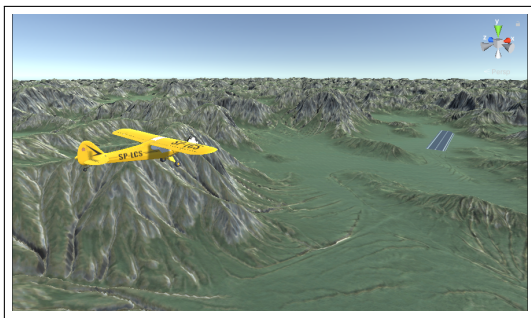

Fig. 6: Simulació de l'avió i la pista d'aterratge

Per a provar el meu sistema de control autònom sobre el simulador necessitava una forma de controlar Unity amb Python, i com que Unity no suporta Python directament he montat un programa de control en Python que es comunica amb el controlador de l'avió a Unity per Sockets. La idea és que pugui rebre la imatge que captura la càmera de l'avió simulat (figura 7), processar-la i enviar les posicions de les superfícies de control que considera necessàries.

Fig. 7: Simulador a l'esquerra i la imatge rebuda pel controlador a la dreta

3.4 Tasca 5: Integració del model i la simulació i programar el control de l'avió

Un cop implementat el simulador i una xarxa neuronal que generalitzi bé he dedicat les últimes setmanes a integrar-los tots dos, de manera que el servidor en python pugués veure l'estat del simulador, analitzar-lo utilitzant els models entrenats prèviament i diferents tècniques d'anàlisi d'imatges, i enviar una resposta al simulador per poder controlar l'avió, tot tant en temps real com fos possible. Desde instal·lar i provar diferents configuracions de drivers de Nvidia i versions de les diferents llibreries que utilitzo fins a utilitzar multithreading per separar la comunicació amb el simulador i l'anàlisi pròpiament dit, finalment tot el bucle funciona 10 vegades cada segon, que és més que suficient per el que necessito.

Per analitzar una imatge el primer que faig és fer una predicció de segmentació semàntica amb la xarxa neuronal per obtenir una aproximació del que és la pista i el cel, després extrec només una màscara per la pista i la erosiono i la dilato seqüencialment per eliminar el soroll. Com que normalment no s'elimina tot el soroll assumeixo que el bloc més gran és la pista i en busco el punt mig i els punts màxims i mínims per trobar les cantonades. Finalment busco el punt mig de l'aresta de la pista més propera a l'avió, ja que aquest punt és el que servirà de referència per al controlador a l'hora de dirigir l'avió.

Per la banda del controlador, llavors, cada dècima de segon arriba un punt representat per dues coordenades, i que representa el centre de l'aresta més pròxima de la pista en el pla en dues dimensions que veu la càmera frontal de l'avió. Com que conec la posició de la càmera i l'angle actual de l'avió (recordo que l'avió incorpora un giroscopi), puc traduir aquestes coordenades en un vector que indica la direcció i el sentit cap a la pista desde l'avió. Aquest vector és el que es seguirà fins que arribi el següent frame i es repeteixi el procés. Per eliminar soroll, cal remarcar que en realitat el vector es calcula amb la mitjana dels deu últims punts que han arribat, ja que com que el moviment de l'avió no és brusc un delay de aproximadament un segon no impossibilita un bon resultat i ajuda molt en reduir moviments bruscs per punts que no han estat ben detectats en algun frame.

Per assegurar que l'avió es dirigeix en la direcció correcta sense fer moviments bruscs i sense oscil·lacions massa grans utilitzo quatre controls PID (Proporcional, Integral i Derivatiu), dos per cada eix. El primer

calcula la inclinació desitjada de l'avió en funció de la posició objectiu i la posició actual, i el segon calcula la posició de les superfícies de control per aconseguir la inclinació desitjada, tant per l'eix de gir dreta-esquerra (roll) com per l'eix amunt-avall (pitch).

En la figura 8 es veu tot el procés, amb el simulador a la dreta i la imatge que rep, la màscara de la pista analitzada i la màscara de la pista i el cel sense processar a l'esquerra. En la imatge del centre a la columna de l'esquerra es veuen diversos punts que representen la pista, el més important és el punt central dels tres inferiors, que representa l'inici de la pista i és el punt cap on l'avió intenta dirigir-se.

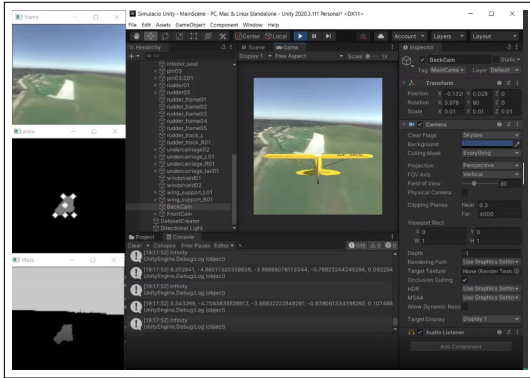

Fig. 8: Simulador a la dreta i procés d'anàlisi de la imatge a la dreta.

Finalment, just abans d'aterrar l'avió perd de vista la pista perquè la pista ocupa la gran majoria de la imatge. Per tant mitjançant un sensor ultrasònic de distància amb un rang de fins a quatre metres detecto quan l'avió està just a sobre el terra i ordeno al controlador que mantingui l'avió anivellat i disminuint l'alçada a poc a poc utilitzant la potència del motor, d'aquesta manera, i assumint que l'avió estava completament encarat a la pista quan s'ha detectat el terra, aconseguiré un aterratge suau.

3.5 Tasca 6: Investigar integració arduino amb radiocontrol

Aquesta és la última secció que vull destacar. El meu tfg també inclou en els seus objectius opcionals construir un avió a escala i aconseguir que aterri automàticament, així que he estat investigant la manera de construir un avió que tingui la programabilitat suficient per a donar-me la flexibilitat que vull, la potència de càlcul suficient per a fer anar la xarxa neuronal i tots els càlculs necessaris a un framerate suficient i que es pogués integrar amb un transmissor i un receptor radiocontrol convencionals.

Finalment he acabat amb un sistema que consisteix en un arduino micro com a controlador dels servos i el motor, una raspberry pi zero o una Jetson Nano per al reconeixement de la pista i el control autònom, un Taranis Q X7 per al transmissor radiocontrol i un Taranis R-XSR per al receptor radiocontrol, tots dos de la marca FrSky. He escollit Taranis perquè la majoria dels productes són de codi obert i permeten comunicació

bidireccional, de manera que els podria programar per rebre telemetria de l'avió directament al transmissor i saber a temps real l'estat dels algoritmes autònoms i la confiança del controlador en un bon aterratge.

3.6 Comentari adicional sobre el desenvolupament

Finalment, vull comentar que hi ha hagut un canvi en la planificació i he decidit no construir el primer avió "pathfinder" que en teoria hauria d'haver estat construint paral·lelament al desenvolupament de software que he fet fins al moment, i en canvi construiré directament l'avió que pretenc que aterri de forma autònoma. D'aquesta manera puc dedicar tot el temps a integrar el hardware final i no hauré de duplicar treball quan en realitat el software ja està a punt per a un aterratge autònom.

Tenint en compte que tota aquesta branca s'ha eliminat, destaco que el projecte va exactament al ritme marcat i per tant he complert tots els objectius que m'havia proposat per a aquesta entrega.

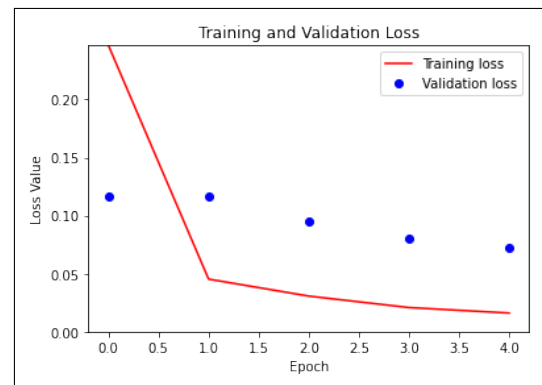

Fig. 9: Mètrica Loss en el procés d'entrenament, he trobat que entre 5 i 6 iteracions són suficients per a entrenar un bon model sense overfitting.

4 RESULTATS PROVISIONALS

Per valorar els resultats del projecte em basaré directament en els objectius que m'havia proposat i comentaré un per un aquells que en aquesta fase del projecte mostren progrés o estan completats.

En aquesta entrega parlaré dels objectius referents al Minimum Viable Product, o sigui aquells necessaris per a considerar el projecte completat, els comentaré en l'ordre aproximat en que he abordat i resolt els reptes que proposaven:

- El primer objectiu proposa dissenyar una xarxa neuronal capaç de reconèixer aquelles pistes sobre les que ha estat entrenada. He aconseguit entrenar el model pix2pix, que deriva d'una xarxa UNet fins a aconseguir una accuracy en la validació del 98% sense overfitting, i he demostrat que les prediccions són prou precises i consistents com per a permetre una aproximació a la pista i una aterratge autònoms. En la figura 5 es

pot veure un exemple de les prediccions que obtinc actualment, i en la figura 9 es pot veure el resultat del procés d'entrenament.

- El segon objectiu consisteix en dissenyar un simulador prou exacte com per permetre provar una integració completa del sistema. Aquest objectiu també el considero completat en aquest punt del projecte, com he comentat en el punt 3.3 he dissenyat la simulació en Unity i estic satisfet amb el resultat ja que sense assumir gairebé res sobre com hauria de funcionar un avió i simplement implementant la simulació de les físiques involucrades en el problema he aconseguit un simulador que es comporta de forma prou similar a un avió i que implementa totes les mecàniques rellevants al problema que vull resoldre.
- Finalment, el tercer objectiu per a un MVP consistia en dissenyar un algoritme de control capaç de controlar l'avió amb la informació que rep de la xara neuronal i de sensors simples. Aquest objectiu també està completat, de manera que utilitzant tan sols una càmera, un giroscopi i un sensor ultrasònic que pot detectar el terra desde fins a quatre metres d'alçada l'avió es pot guiar de forma autònoma fins a realitzar un aterratge controlat en la pista d'aterratge, tal i com es pot veure en aquest [vídeo](#) de la pàgina de GitHub del projecte.

5 CONCLUSIONS PROVISIONALS

Vull començar dient que considero que a l'hora de triar el projecte que volia abordar pel meu TFG vaig ser conscientment ambiciós, tot i que sabia que probablement no seria a temps d'acabar tots els objectius que em proposava al nivell de qualitat que desitjava, i efectivament he hagut d'agafar draceres i assumir l'actitud de optimitzar tot el projecte al voltant de tenir una demostració de viabilitat el més ràpid possible perquè sinó hagués estat impossible per a mi complir els objectius a temps.

Dit això, estic increïblement satisfet amb els resultats que he obtingut fins al moment, tots els passos que em vaig proposar a l'inici del projecte han encaixat perfectament entre ells i he pogut desenvolupar-los exactament en el temps previst, i he demostrat que un avió pot aterrar seguint el mètode que vaig proposar basant-se principalment en la visió.

Vull aprofitar per recordar quin és el motiu pel que considero que és necessari que un avió pugui aterrar només amb visió i mesures internes com podrien ser giroscopis o sensors de proximitat: actualment tots els mètodes d'aterratge autònom es basen en infraestructura instal·lada a la pista d'aterratge o bé en les coordenades GPS de la pista. En el primer cas el problema és obvi, no totes les pistes tenen la infraestructura necessària per a un aterratge autònom i això limita els aeroports on aquest mètode és viable. En el segon cas considero que el problema és que es confia en dades externes que no tenen necessàriament

una correlació directa amb el món real, les coordenades podrien ser errònies o la pista podria haver canviat lleugerament i l'avió no té forma de contrastar i comprovar les dades GPS que rep.

Per tant considero que una aproximació visual és l'únic mètode que permet que l'avió extregui tota la informació que necessita directament del món que l'envolta, i això assegura que la informació sobre la que treballa representa exactament el món en el que es mou. Per tant aquest mètode permet aterrar en qualsevol aeroport sota les Regles de Vol Visual, i elimina les limitacions que presenten els mètodes més utilitzats actualment.

Finalment, m'agradaria destacar el potencial que crec que un aterratge visual té, la demostració que presento actualment és extremadament limitada i no representa el total de possibilitats que s'obren quan un vehicle autònom es pot guiar per la visió. Si tingués més temps per desenvolupar aquest projecte m'agradaria arribar al punt en que l'avió pogués fer un model en tres dimensions del món que l'envolta utilitzant la informació que rep desde la càmera, i preparar i seguir una trajectòria en aquest model 3D, de manera que pogués seguir la ruta més òptima o patrons d'aproximació preestablerts, i considero que tot això és possible utilitzant únicament la visió.

REFERÈNCIES

- Bojarski, M., Del Testa, D., Dworakowski, D., Firner, B., Flepp, B., Goyal, P., ... others (2016). End to end learning for self-driving cars. *arXiv preprint arXiv:1604.07316*.
- Khan, N. Y., McCane, B., & Wyvill, G. (2011). Sift and surf performance evaluation against various image deformations on benchmark dataset. In *2011 international conference on digital image computing: Techniques and applications* (pp. 501–506).
- Ronneberger, O., Fischer, P., & Brox, T. (2015). U-net: Convolutional networks for biomedical image segmentation. In *International conference on medical image computing and computer-assisted intervention* (pp. 234–241).
- Sauta, O., Shatrakov, A., Shatrakov, Y., & Zavalishin, O. (2019). Instrumental landing systems. In *Principles of radio navigation for ground and ship-based aircrafts* (pp. 65–71). Springer.